

HOTĂRÂREA

Colegiului Biroului Național de Statistică

26 decembrie 2008

mun. Chișinău

Nr. 7

„Cu privire la aprobarea Metodologiei de calcul a Indicelui prețurilor producției Industriale”

Indicele prețurilor producției industriale (IPPI) ocupă un loc important în seria de indicatori pe termen scurt care stau la baza indicatorilor macroeconomici, ce caracterizează situația din industria Republicii Moldova, în același timp permițând și monitorizarea proceselor inflaționiste din țară. IPPI permite recalcularea în prețuri comparabile a elementelor componente ale Sistemului Conturilor Naționale.

Metodologia a fost elaborată în conformitate cu recomandările experților FMI și Oficiului pentru Statistică al Norvegiei și face parte din Planul de măsuri pentru reformarea IPPI din cadrul Proiectului de asistență din partea Statisticii Norvegiei (SN).

Metodologia de calcul a Indicelui prețurilor producției industriale (IPPI) include descrierea noțiunilor de bază cât și principiile și modalitatea de calcul a IPPI.

Urmare examinării ”Metodologiei de calcul a Indicelui prețurilor producției industriale” prezentate de șeful Direcției Statistica industriei, energiei și construcțiilor, dna Valentina Comarnițchi.

Colegiul Biroului Naționale de Statistică HOTĂRĂȘTE:

1. A lua act de nota informativă prezentată.
2. A aproba ”Metodologia de calcul a Indicelui prețurilor producției industriale”.
3. Direcția statistica industriei, energiei și construcțiilor (dna V. Comarnițchi):
 - în comun cu secția asigurare informațională a statisticii industriei, energiei și construcțiilor a DGTI (dna N. Gridneva) vor asigura calculul IPPI în strictă conformitate cu prevederile metodologiei nominalizate;
 - va întreprinde acțiuni de dezvoltare în continuare a calculului IPPI pentru a ridica gradul de conformitate standardelor internaționale.
4. A plasa metodologia nominalizată pe pagina Web a Biroului Național de Statistică.
5. A pune în aplicare IPPI pentru calculul experimental al valorii producției industriale în prețuri comparabile cu ulterioara utilizare a acestuia în calculul indicatorilor pe termen scurt privind statistica industriei în regim real.
6. Controlul supra îndeplinirii Hotărârii în cauză mi-l asum.

Președintele Colegiului

Secretarul Colegiului

Vladimir GOLOVATIUC

Svetlana IGNATIUC

Notă informativă

Cu privire la aprobarea metodologiei de calcul a Indicelui prețurilor producției industriale.

1. Noțiuni generale

Metodologia de calcul a Indicelui prețurilor producției industriale (IPPI) reprezintă un document – cadru, care stabilește principiile și noțiunile de bază a calculului IPPI, cât și condițiile și etapele de calcul a IPPI. Documentul servește drept bază pentru elaborarea sarcinii tehnice și a complexului de programare – soft pentru elaborarea IPPI. Este pentru prima dată când este elaborat un astfel de document, care urmează să fie plasat pe pagina Web a BNS și care va asigura transparența și deschiderea către utilizatorii privind metode utilizate de BNS în activitatea sa. Documentul conține următoarele informații:

- Sfera de cuprindere și utilizările IPPI.
- Nomenclatoare utilizate.
- Tehnica observării și înregistrării prețurilor.
- Descrierea formularului anchetei.
- Sistemul de ponderi utilizat în procesul de agregări a IPPI.
- Algoritmii și etapele de calcul a IPPI.
- Cazurile când se aplică imputarea indicilor și metodele de imputare utilizate.
- Serii de indici calculați.
- Diseminarea indicilor IPPI.

2. Principalele direcții de perfecționare a IPPI în contextul alienării la standardele internaționale și europene, realizate recent:

- Revizuirea generală a eșantionului de întreprinderi, a eșantionului de produse PRODMOLD și de produse – sortiment pentru cercetarea prețurilor; a sistemului de ponderi în baza anului 2005 – noul an de bază pentru calculul IPPI și respectiv prețurile noului an de bază;
- Implementarea nomenclatorului de produse industriale PRODMOLD, armonizat la standardul european PRODCOM;
- Perfecționarea sistemului de indicatori calculați în conformitate cu cerințele FMI și Eurostat:

Indicatori pe termen scurt:

- indice lunar față de luna decembrie a anului precedent;
- indice lunar față de luna precedentă (ca raport al indicilor în bază fixă față de luna decembrie);

Indicatori pe termen lung:

- indice lunar în raport cu media anului de bază 2006;
- indice lunar față de luna corespunzătoare a anului precedent (ca raport al indicilor pe termen lung în bază fixă (2006=100));
- indice mediu anual (ca medie aritmetică din indici lunari pe termen lung în bază fixă (2006=100));
- indice mediu pe perioada de la începutul anului (calculat identic ca indicele mediu anual);
- A fost aplicată formula mediei geometrice a indicilor elementari de preț.

- A fost elaborat un nou complex de programe – soft pentru crearea și menținerea bazelor de date, pentru calculul IPPI, diseminarea și stocarea IPPI.
- A fost modificat modul de colectare a prețurilor prin poșta electronică.

3. Colaborare internațională în domeniul perfecționării IPPI.

- Cu FMI – în anii 2004 – 2006 au avut loc 4 misiuni referitoare la IPC și IPPI în cadrul căreia au fost date recomandări de ordin metodologic, tehnic și organizatoric; FMI a oferit cursuri de instruire pentru 1 persoană privind statistica prețurilor la Institutul din Viena;
- Cu Oficiul Central de Statistică al Norvegiei – în 2005 – 2007 am beneficiat de asistență metodologică și financiară substanțială în reformarea IPPI: au avut loc vizite de studiu și de consultanță; în cadrul unui plan de acțiuni detaliat au fost efectuate operațiuni de finanțare a unor activități (cercetarea unică a întreprinderilor pentru stabilirea nomenclatorului de produse – sortiment, elaborarea complexului de programe – soft, ș.a.);
- Cu Institutul Național de Statistică al României – colaborare bilaterală începând cu anii '90, care continuă până în prezent: în domeniul clasificatoarelor și nomenclatoarelor, armonizate la cele europene, în domeniul perfecționării și implementării metodologiei de calcul indicatorilor armonizați, inclusiv în domeniul IPPI.

4. Dezvoltarea în continuare a IPPI.

Pentru a atinge un grad mai înalt de conformitate standardelor internaționale este necesar de a dezvolta în continuare calculul IPPI în următoarele direcții:

- Calculul IPPI pentru marile grupe industriale;
- Efectuarea analizei gradului de influență a variației prețurilor în anumite sectoare asupra indicelui general de preț;
- Ajustarea în retrospectivă a seriilor de indici IPPI în funcție de schimbarea anului de bază;
- Schimbarea anului de bază 2005 pe anul 2008;
- Implementarea versiunii CAEM, bazată pe NACE, Rev. 2 (schimbările a. 2007) și a nomenclatorului PRODMOLD, armonizat la noua versiune a PRODCOM.
- Dezvoltarea sistemului de colectare a prețurilor la agenții economici prin intermediul Internet;
- Implementarea anchetelor personalizate transmise respondenților pentru completarea prețurilor.

Șef direcție statistica industriei,
energeticii și construcțiilor

V. Comarnițchi

METODOLOGIA DE CALCUL A INDICELUI PREȚURILOR PRODUCȚIEI INDUSTRIALE CU BAZA 2005

1. Definiția, sfera de cuprindere și utilizările indicelui prețurilor producției industriale

1.1 Definiția

Indicele prețurilor producției industriale măsoară evoluția de ansamblu a prețurilor produselor/serviciilor industriale fabricate și livrate de producătorii interni într-o anumită perioadă (denumită perioadă curentă) față de o perioadă anterioară (denumită perioadă de bază sau de referință), în primul stadiu de comercializare a produselor/serviciilor.

1.2 Sfera de cuprindere

Sfera de cuprindere a indicelui prețurilor producției industriale este reprezentată de ansamblul produselor fabricate și comercializate (la intern și/sau la export) de către întreprinderile industriale a căror activitate principală se înscrie în cadrul diviziunilor 11÷41 din CAEM.

Produsele vândute cumpărătorilor de către producătorii industriali fac obiectul tranzacțiilor comerciale. Tranzacțiile comerciale pot fi efectuate atât pe piața internă cât și la export.

Pentru construirea indicelui prețurilor producției industriale nu sunt luate în calcul decât tranzacțiile corespunzătoare primului stadiu de comercializare a produselor, adică la ieșirea acestora din întreprinderile producătoare.

Variabila observată este prețul asociat acestor tranzacții care va fi determinat în funcție de vânzător (agentul economic), de specificul produsului supus tranzacționării, de tipul de cumpărător și de alte caracteristici ale tranzacției.

Numărul mare de tranzacții efectuate de agenții economici industriali, în cadrul economiei naționale, face imposibilă urmărirea lor în totalitate. De aceea, observarea și culegerea prețurilor de vânzare a produselor industriale care intră în calculul indicelui prețurilor producției industriale se realizează pe un eșantion de agenți economici reprezentativi în cadrul fiecărei clase de activitate CAEM, având la bază un nomenclator unic de produse industriale - la fel eșantion din totalitatea de produse fabricate și vândute.

Indicele prețurilor producției industriale acoperă aproape în totalitate sectoarele industriilor extractivă și prelucrătoare, precum și sectorul energetic.

În calculul indicelui *nu se cuprind:*

- producția de unicate din ramurile constructoare de mașini;
- producția fabricată și livrată în cadrul aceleiași întreprinderi (consum intern).

Produsele fabricate de agenții economici selectați în eșantion vor fi tratate în mod diferit în funcție de principalele destinații ale acestora, piața internă și export.

1.3. Utilizarea indicelui prețurilor producției industriale

Indicele prețurilor producției industriale poate fi utilizat în următoarele scopuri:

- determinarea variației prețurilor produselor și tarifelor la lucrările cu caracter industrial;
- recalcularea în preturi constante a volumului valoric al producției industriale fabricată în perioada curentă;
- recalcularea în preturi constante a elementelor componente ale Sistemului Conturilor Naționale;
- utilizarea indicelui de preț în comparații internaționale;
- prezentarea în publicațiile statistice interne și ale organismelor internaționale;
- monitorizarea proceselor inflaționiste în țară.

2. Nomenclatoare utilizate

Pentru urmărirea și culegerea prețurilor producției industriale practicate în tranzacțiile de vânzare-cumpărare de către agenții economici producători, se utilizează următoarele nomenclatoare:

- nomenclatorul de agenți economici producători clasificați conform CAEM;
- nomenclatorul de produse industriale PRODMOLD reprezentative în cadrul agentului economic și în activitate;
- nomenclatorul de sortimente reprezentative în cadrul produselor PRODMOLD, fabricate și comercializate de întreprindere (tranzacții).

2.1. Nomenclatorul agenților economici producători

Principala sursă de date pentru construirea eșantionului de agenți economici o constituie cercetarea statistică anuală a producției industriale (1-p anual Producție) din anul 2005. Pentru a obține informații și detalii suplimentare, datele extrase din cercetarea dată se conjugă cu cele existente în Registrul statistic al agenților economici (RENUS). Toate aceste informații permit stabilirea unui nomenclator cu cei mai importanți agenți economici în cadrul fiecărei clase de activitate industrială (4 semne CAEM), aceștia reprezentând cel puțin 70% din totalul clasei. Activitățile 37, 4020, 4100 la momentul actual nu sunt reprezentate, acestea nefiind cercetate.

Un caz deosebit îl constituie agenții economici cu activitate unică în economie și care, datorită acestui fapt, dețin o pondere de 100% în cadrul clasei de activitate. Valoarea producției industriale a clasei este constituită, astfel, prin contribuția unui singur agent economic. Este cazul agenților economici care produc tractoare, mașini de spălat, ciment, TV etc. Aceștia sunt cuprinși în eșantionul de agenți economici reprezentativi, iar prețurile produselor fabricate în cadrul acestor agenți economici sunt incluse în calculul indicelui prețurilor producției industriale. Principala problemă care se ridică în acest caz, este aceea că datele obținute nu pot fi publicate deoarece trebuie respectat principiul confidențialității (este necesar să se urmărească minimum trei agenți

economici și ponderea unuia să nu depășească 85 la sută din totalul acestora pentru ca indicele clasei să poată fi publicat).

2.2. Nomenclatorul de produse

Urmărirea și înregistrarea prețurilor sortimentelor fabricate și livrate de agenții economici din eșantion se face pe baza unui nomenclator unic de produse industriale – PRODMOLD, armonizat la standardul european PRODCOM și folosit la culegerea datelor privind statistica producției industriale. Nomenclatorul de produse industriale PRODMOLD cuprinde circa 2700 de produse fizice fabricate ce caracterizează activitățile C, D, E, ale CAEM.

Produsul PRODMOLD cuprins în nomenclator reprezintă primul nivel de agregare al sortimentelor componente ce caracterizează variația prețurilor producției industriale. El reprezintă o familie de sortimente omogene care posedă caracteristici tehnico-funcționale și fizico-chimice.

2.3. Nomenclatorul de sortimente

Sortimentul este un bun material sau serviciu care rezultă dintr-un proces tehnologic de fabricație bine definit, având caracteristici tehnico-funcționale specifice.

Sortimentul reprezintă nivelul elementar la care se urmărește prețul asociat tranzacțiilor.

Nomenclatorul de sortimente nu este unic pe țară, el se realizează la nivelul fiecărui agent economic de către statistician împreună cu specialiștii din întreprinderi, având în vedere următoarele criterii de selecție:

- vor fi selectate numai acele sortimente care fac obiectul unei tranzacții efective;
- sortimentul ales trebuie să prezinte continuitate în fabricație și livrare;
- sortimentele selectate trebuie să fie reprezentative pentru produsul din care fac parte;
- sortimentul selectat va prezenta un anumit grad de generalitate pentru a putea fi înlocuit cu ușurință cu un alt sortiment;
- sortimentul trebuie să fie definit cât mai clar și complet, asigurându-se descrierea principalelor caracteristici tehnico-funcționale ale acestuia;
- nu se vor lua în urmărire sortimente implicate în tranzacții întâmplătoare și de scurtă durată.

Ultimul nomenclator a fost stabilit în anul 2006.

3. Tehnica observării și înregistrării datelor

Domeniul de observare al cercetării statistice este reprezentat de ansamblul familiilor de sortimente supuse tranzacționării. Acesta rezultă în urma studiului aprofundat realizat la nivelul fiecărui agent economic în conformitate cu criteriile de selecție enumerate mai sus și în cadrul general al nomenclatorului de produse industriale PRODMOLD.

Statisticianul împreună cu specialistul din întreprindere vor analiza și stabili:

- care este importanța diferitelor familii de tranzacții pentru agentul economic respectiv;

- care sunt tranzacțiile care reflectă cel mai bine evoluția prețurilor în cadrul agentului economic;
- cum se poate dispune de informații comparabile în timp în pofida unor eventuale modificări produse în caracteristicile tranzacțiilor.

Pentru calculul unui indice de preț corect și viabil este necesar de a urmări tranzacții identice sau similare. De aceea, cu ocazia vizitei în întreprindere, statisticianul va stabili împreună cu responsabilul cercetării statistice din întreprindere, atât lista acelor produse-sortiment, care corespund cerințelor urmăririi prețurilor la moment, cât și necesitatea de maximă prudență în cazul apariției pe parcurs a modificărilor în caracteristicile tehnice sau în condițiile de vânzare ale sortimentelor selectate inițial și modul de înlocuire a unor sortimente cu altele în caz de necesitate. Acest lucru se va urmări lunar, cu ocazia înregistrării prețurilor în ancheta statistică, însă, aprecierea uneori dificilă a acestor modificări va necesita un dialog între responsabilul cercetării statistice din cadrul agentului economic și statisticianul din organul teritorial de statistică sau direcția statistică industriei, energiei și construcțiilor din BNS.

Înregistrarea prețurilor/tarifelor produselor industriale livrate pe piața internă sau la export se efectuează lunar, la data de 15 a lunii de raport. În cazul când în această zi nu au avut loc livrări sau ziua înregistrării coincide cu zile de odihnă sau de sărbătoare, înregistrarea se face în una din cele mai apropiate zile lucrătoare până sau după data de 15.

Prețurile înregistrate pentru sortimentele din eșantion sunt, de regulă, prețuri nominale. Conform recomandărilor Eurostat, unitatea de bază este tranzacția individuală. Totuși, potrivit aceluiași recomandări, pentru scopuri statistice, unele agregări ale acestor unități sunt inevitabile.

Se va recurge la calculul prețului mediu atunci când:

- prețul unui sortiment livrat aceluiași beneficiar a suferit mai multe modificări în cursul lunii de raportare;
- în cadrul unui produs există o mare varietate sortimentală;
- sortimentul a fost negociat cu mai mulți beneficiari,
- prețurile negociate cu mai mulți beneficiari sunt relativ apropiate;
- nu se poate alege un beneficiar principal tradițional.

În mod deosebit, atunci când se înregistrează prețurile sortimentelor livrate la export, se va analiza cu foarte multă atenție fiecare caz în parte deoarece, de regulă, o nouă tranzacție înseamnă un nou sortiment. Există diferențe considerabile între prevederile contractuale pentru aceeași marfă livrată la export către beneficiari diferiți și, în consecință, diferențe mari în prețul de vânzare al acesteia.

4. Formularul anchetei

Înregistrarea prețurilor/tarifelor practicate de producătorii industriali interni pentru produsele fabricate se efectuează lunar pe baza formularului statistic PREȚIND – ”Cercetarea prețurilor producției industriale”, care se transmite organelor teritoriale de statistică, pentru a fi repartizate

agenților economici din eșantion, conform precizărilor metodologice pentru completarea acestei anchete statistice. În ancheta statistică PREȚIND prețurile se completează distinct pentru livrările pe piața internă și, respectiv, pentru cele la export.

Ancheta statistică PREȚIND cuprinde informații referitoare la:

- date de identificare ale agentului economic (denumire, cod CUIÎO, adresa, forma juridică, forma de proprietate, activitatea principală);
- datele privind produsele PRODMOLD reprezentative în cadrul agentului economic (cod și denumire produs PRODMOLD și activității economice din care face parte);
- date privind sortimentele reprezentative în cadrul produselor PRODMOLD a agentului economic (cod sortiment, denumire și caracteristici tehnico-funcționale, unitate de măsură, prețuri lunare curente, pentru luna anterioară rectificate (dacă este cazul), cât și prețurile pentru luna respectivă din anul precedent doar în primul an de colectare a datelor conform noului an de bază).

Prețurile sortimentelor cuprinse în formularul statistic PREȚIND sunt prețuri de producție și nu includ taxa pe valoarea adăugată (TVA).

Pentru produsele ce se livrează la export, prețurile înregistrate sunt cele rezultate din prețurile externe negociate, exprimate în lei, la cursul de schimb în vigoare la momentul efectuării tranzacției (sau a încheierii contractului).

În cadrul formularului, atât la nivel de produs, cât și la nivel de sortiment, datele pentru luna anterioară celei pentru care se face raportarea, se completează în cazul raportărilor eronate din luna anterioară, reglărilor în contabilitate efectuate după data raportării, precum și lipsa furnizării datelor.

Ancheta statistică PREȚIND se returnează organelor teritoriale de statistică până la data de 25 a lunii de raport, iar transmiterea datelor la Biroul Național de Statistică, prin poșta electronică, se face cel târziu până la data de 30 a lunii de raport.

5. Sistemul de ponderare

Indicele prețurilor producției industriale este de tip Laspeyres, utilizându-se un sistem de ponderi constante pentru agregarea succesivă a datelor în baza valorii producției industriale vândute, pe destinații (pe piața internă și la export), din anul 2005.

Sistemul de ponderi utilizat în calculul indicelui prețurilor producției industriale se stabilește separat pe destinații, după cum acesta servește la calculul indicelui prețurilor producției industriale livrată pieței interne sau indicelui prețurilor producției industriale livrată la export. Și într-un caz și în celălalt, sistemul de ponderare se stabilește pe două niveluri principale, și anume:

- nivel agent economic;
- nivel total-țară.

Atât la nivelul agent economic cât și la nivelul total-țară, valorile de ponderare pe destinații pentru toate nivelele de agregare se determină din cercetarea anuală a producției industriale,

conform rapoartelor statistice anuale 1-p Producție. Urmare elaborării eşantionului se efectuează redistribuirea ponderilor proporțional eşantionului selectat la toate nivelele de agregare.

6. Algoritm de calcul al Indicelui Prețurilor Producției Industriale

Începând cu anul 2007, pentru calculul Indicelui prețurilor sistemul de ponderare se bazează pe datele privind vânzările producției în anul 2005, fiind cel mai apropiat an de momentul actual, pentru care dispunem de elementele de ponderare. Prețurile de referință ca an de bază la nivel de produse-sortimente sunt cele din anul 2006.

Indicii prețurilor producției industriale se calculează separat, pe cele două destinații ale producției, (piața internă și export), parcurgând în mod identic etapele aceluiași algoritm de calcul.

Utilizând datele primare referitor la prețurile observate pentru sortimentele unui produs PRODMOLD la un anumit agent economic, se calculează indicii elementari la nivel de produs-sortiment ca raport al prețului sortimentului în luna curentă față de prețului sortimentului dat în luna decembrie a anului precedent (ca indici pe termen scurt) în felul următor :

A. Nivel agent economic. Se calculează indici elementari la nivel de sortiment-agent.

- **Nivel sortiment-agent:**

- indice elementar (i_s)

$$i_s = \frac{P_{S_1}^t}{P_{S_0}^0} * 100 \quad 1)$$

unde:

$P_{S_1}^t$ = prețul sortimentului în luna curentă;

$P_{S_0}^0$ = prețul sortimentului în luna decembrie a anului precedent. =>

- **Nivel produs PRODMOLD-agent:**

- indice de preț pe produs **PRODMOLD – agent (I_{PA})** – ca medie geometrică a indicilor elementari ai sortimentelor-componente

$$I_{PA} = \Pi i_s^{1/n} = \sqrt[n]{\frac{P_{S_1}^t * P_{S_2}^t * \dots * P_{S_n}^t}{P_{S_1}^0 * P_{S_2}^0 * \dots * P_{S_n}^0}} \quad 2)$$

unde:

$i = 1, \dots, n$ sunt sortimente reprezentative în cadrul produsului PRODMOLD-agent;

n = numărul de sortimente în cadrul produsului PRODMOLD-agent.

B. Nivel produs PRODMOLD total-țară:

- *Nivel produs PRODMOLD total-țară reprezintă primul nivel de agregare a indicilor pe produs-agent I_{PA} :*

- indice de preț pe produs PRODMOLD total țară (I_{PT})

$$I_{PT} = \frac{\sum_{i=1}^n (I_{PA_i} * V_{PA_{i0}})}{\sum_{i=1}^n V_{PA_{i0}}} * 100 \quad 3)$$

unde:

$i = 1, \dots, n$ produse PRODMOLD -agent ce compun produsul PRODMOLD total-țară;

$V_{PA_{i0}}$ = valoarea livrărilor produselor PRODMOLD – agent (din 1-p anual) care compun produsul PRODMOLD – total, în anul de bază 2005;

n = numărul de produse PRODMOLD-agent în cadrul produsului PRODMOLD-total pe țară.

Agregarea consecutivă a indicilor la nivele superioare ale clasificatorului CAEM: 4 semne, 3 semne, 2 semne; secțiuni (C, D, E) și total – general se efectuează utilizând ponderile descrise în cap. 5 conform formulei generale a indicelui Laspeyres:

$$I_{t/o}^n = \frac{\sum_{i=1}^n I_{t/o}^i * W_o^i}{\sum_{i=1}^n W_o^i} * 100 \quad 4)$$

unde:

n = agregatul la nivel corespunzător;

W_o^i = ponderile agregatelor respective (exprimate în decimile).

Formulele 1) – 4) sunt aplicate pentru calculele la toate nivelele de agregare a indicilor de preț, separat pentru piața internă și la export.

Indicele general pe total (mediu pe ambele destinații de livrări) I_T se calculează la fel la toate nivelele de agregare după aceeași formulă de tip Laspeyres asemănător formulei 4):

$$I_T = \frac{I_{int.} * W_{int.} + I_{ext.} * W_{ext.}}{W_{int.} + W_{ext.}} * 100 \quad 5)$$

unde:

$I_{int.}, I_{ext.}$ = indicii prețurilor respectivi pentru piața internă și externă și pentru export referitor la fiecare nivel de agregare;

$W_{int.}, W_{ext.}$ = ponderile pentru vânzările respectiv pentru piața internă și pentru export referitor la fiecare nivel de agregare.

7. Imputarea indicelui

Pentru determinarea indicelui de preț este de dorit ca, în fiecare perioadă, indicele de preț să fie calculat din aceleași elemente pe fiecare nivel de agregare în parte.

Cele două perioade de calcul (perioada curentă și perioada de referință) trebuie să fie perfect comparabile. Luând în considerație condițiile expuse, în procesul de prelucrare a datelor în anumite cazuri se aplică procedura de imputare a indicelui sau a prețurilor – lipsă.

În cazul dispariției temporare de scurtă durată acestuia i se atribuie, în luna în care lipsește, indicele de preț **din luna anterioară**.

Dacă temporar **lipsește prețul** unui sortiment în cadrul unui produs agent (sortimentul lipsește din fabricație sau lipsesc tranzacții de livrare în luna curentă inclusiv pentru produsele sezoniere, sortimentului dat i se atribuie un **indice mediu** calculat pentru produsul PRODMOLD pe total sau pentru un grup de produse PRODMOLD (sau chiar la nivelul clasei CAEM)).

Dacă unul dintre sortimentele unui produs agent **nu se mai fabrică**, acesta se **înlocuiește cu un sortiment nou introdus în raportare**, pentru care se calculează prețul convențional de bază, pe baza indicelui de preț mediu pe produs-agent.

În cazul **schimbărilor de calitate** a produsului-sortiment este necesar de obținut de la respondent informații suplimentare care explică în ce măsură a influențat schimbarea calității asupra noului preț, cum ar fi crescut prețul în cazul dacă nu s-ar fi schimbat calitatea produsului, etc. Utilizând informația suplimentară într-o ecuație simplă se efectuează estimarea prețului de bază în condițiile calității noi a produsului.

8. Serii de indici calculați

8.1 Indicatori pe termen scurt.

Indicatorii pe termen scurt se calculează ca raport al prețurilor din luna curentă la prețurile lunii decembrie a anului precedent sau decembrie $(t-1)=100$. Calculele se efectuează pentru toate nivelele de agregare după formulele 1-5.

Alt indice pe termen scurt este indicele prețului lunii curente în raport cu luna precedentă ($I_{t/t-1}$), care se calculează ca raport al indicelui lunii curente față de luna decembrie la indicele lunii precedente față de decembrie anul precedent. Formula se prezintă în felul următor:

$$I_{t/t-1} = I_{t/0} / I_{t-1/0} , \quad 6)$$

unde:

$I_{t/0}$ = indicele prețului lunii curente față de luna decembrie a anului precedent;

$I_{t-1/0}$ = indicele prețului lunii precedente față de luna decembrie a anului precedent.

8.2 Indicatori pe termen lung.

Indicii pe termen lung exprimă raportul prețurilor din luna curentă față de media anului de bază 2006 (sau a. 2006=100).

Cu acest scop pentru anul de bază t_0 , din indicii elementari lunari pe termen scurt (față de decembrie a. precedent) i_s se calculează un indice mediu anual: $i_s = \sum i_s / 12$.

Ulterior, se calculează indici lunari pe termen lung în anul de bază ca raport al indicilor lunari pe termen scurt (față de decembrie a. precedent) față de indicele mediu anual calculat preventiv.

În anul următor celui de bază – t , indicele pe termen lung în orice lună se calculează fiind înmulțit indicele pe termen scurt al acelei luni cu indicele pe termen lung al lunii decembrie din anul de bază t_0 .

Analogic, indicele pe termen lung în orice lună a anului ($t+1$) este egal cu indicele pe termen scurt al lunii de calcul (față de decembrie a anului t) înmulțit la indicele pe termen lung al lunii decembrie a anului t . La fel, se calculează indicii pe termen lung pentru orice an, folosind metoda înlănțuirii indicilor lunari pe termen scurt din anul curent cu indicele pe termen lung al lunii decembrie a anului precedent.

Un indice mediu anual se calculează ca media aritmetică simplă din indicii lunari pe termen lung. Indice mediu pe perioada de la începutul anului se calculează identic ca cel mediu anual din lunile respective.

9. Asigurarea continuității seriilor de indici.

Pentru a asigura comparabilitatea seriilor de indici pe perioadele îndelungate de timp este necesar de a efectua ajustarea seriilor de indici în cazul schimbării anului de bază. Schimbarea periodică a anului de bază (fiecare 3-5 ani) implică necesitatea revizuirii indicilor pe termen lung față de o bază constantă, reieșind din noul an de bază.

10. Diseminarea datelor

Indicele prețurilor producției industriale face obiectul unor publicații statistice lunare:

- comunicat de informații operative lunare, inclusiv pe pagina Web;
- în formă de serii de timp (pe anii 2004-2008 cu extinderea treptată pe anii anteriori) cu plasarea pe pagina Web a BNS.

În publicațiile periodice:

- Buletin statistic de prețuri;
- Buletin statistic trimestrial;
- Anuarul statistic al RM.

Din a. 2006, BNS a aderat la sistemul SDDS al FMI și respectiv IPPI este prezentat și în acest forma: date lunare și descrierea metadatelor.